

De Liberalen

Vitale dorpen voor jong en oud

Verkiezingsprogramma

2018-2022

De Liberalen

krachtenbundeling van

Bunnik, Odijk en Werkhoven

De Liberalen: waar staan we voor?

In de gemeente Bunnik hebben D66 en VVD de krachten gebundeld en werken al jarenlang succesvol samen in het gemeentebestuur onder de naam **De Liberalen**.

Wat De Liberalen bindt is liberalisme, sociale rechtvaardigheid, en realisme.

Liberalisme

Een kleine overheid, verdeeld over verschillende lagen, waarbij iedere laag zich bezighoudt met haar eigen taken. Zo ontstaat alle ruimte voor mensen om hun leven zelf vorm te geven. De gemeente is vooral dienstverlenend voor haar inwoners.

Sociale rechtvaardigheid

De overheid zorgt dat via wet- en regelgeving initiatieven in goede banen worden geleid, doet datgene wat mensen zelf niet kunnen en zorgt ervoor dat er geen mensen tussen wal en schip vallen. Wij geloven in de kracht en verantwoordelijkheid van mensen. Gelijkwaardige ontwikkelings- en ontplooiingskansen zijn een liberaal verlangen. Niet iedereen heeft dezelfde mogelijkheden. Kan een mens zichzelf niet redden, dan moet hij geholpen worden.

Realisme

Er is veel te doen in Bunnik in de komende jaren. De Liberalen willen alleen beloftes maken die waargemaakt kunnen worden, en daar samen met de inwoners van Bunnik mee aan de slag gaan. Als ergens geen geld voor is bijvoorbeeld, dan gaan we dat niet beloven. De Liberalen willen ruimte geven aan initiatiefrijke en creatieve inwoners en ondernemers, die Bunnik beter willen maken op het gebied van wonen en werken. Daar hoort ook bij het groenonderhoud in de eigen wijk, het zorgen voor elkaar, het opwekken van duurzame energie, en het versterken van sport en recreatie.

De Liberalen zien de rol van de gemeente vooral in het faciliteren en stimuleren, en toewerken naar krachtige dorpen die zo veel mogelijk onafhankelijk zijn van de overheid. Een kleine maar krachtige overheid dus, die zich beperkt tot haar kerntaken en veel ruimte geeft aan de samenleving. Daarbij houdt de gemeente zich bezig met zaken zoals orde & veiligheid, vergunningverlening, paspoorten en rijbewijzen, maatschappelijke ondersteuning, jeugd- en ouderenzorg, ruimtelijke ordening, volkshuisvesting, infrastructuur, afvalverwerking, en zorg voor klimaat en milieu. Vanzelfsprekend.

De Liberalen zijn zich ervan bewust dat Bunnik geen eiland is. Er moet rekening worden gehouden met o.a. buurgemeenten en de provincie. Een goede verstandhouding en samenwerking met deze overheden is een voorwaarde voor het kunnen functioneren en laten voortbestaan van Bunnik als zelfstandige gemeente.

Inhoud

De Liberalen	0
De Liberalen: waar staan we voor?	1
Inhoud	2
Woord en Daad: wat hebben we bereikt?	3
Woord en Daad: wat willen we bereiken?	4
1. Leefbare en levensvatbare dorpen	5
2. Zorg, gezondheid, onderwijs	6
3. Klimaat en duurzaamheid	8
4. Wonen	9
5. Werken	10
6. Mobiliteit	11
7. Landschap en recreatie	12
8. Orde en veiligheid	13
9. Bestuurlijke zelfstandigheid en gemeentelijke samenwerking	14
10. Financiën	15

Woord en Daad: wat hebben we bereikt?

De Liberalen staan voor goed, betrouwbaar en transparant bestuur: verantwoordelijkheid nemen, realistische en verbindende politiek, waar maken wat we beloven. In de afgelopen vier jaar hebben De Liberalen veel van het verkiezingsprogramma verwezenlijkt. Onze wethouder Jorrit Eijbersen was daarbij zichtbaar aanwezig. De Liberalen hebben een doorslaggevende invloed gehad op belangrijke beleidsterreinen. Er zijn stappen gezet naar een groene en prettige leefomgeving, een lokaal krachtige samenleving en een duurzame toekomst van onze gemeente.

Concrete resultaten:

- Er is geïnvesteerd in groenonderhoud en de openbare ruimte. De dorpscentra worden verfraaid.
- Sport: samen met de verenigingen is de kwaliteit van de sportaccommodaties verbeterd en toekomstbestendig gemaakt. Op initiatief van De Liberalen is hockey een A-sport geworden en zijn kunstgrasvelden aangelegd.
- De zorg in Bunnik is goed voor elkaar. Er is een ruim aanbod van zorg en welzijn dichtbij en zichtbaar voor de mensen. De succesvolle samenwerking in het Sociaal Domein met Zeist, De Bilt, Utrechtse Heuvelrug, en Wijk bij Duurstede heeft hieraan bijgedragen.
- De toekomstagenda ligt er. Betaalbare woningen voor iedereen, meer werk, betere bereikbaarheid en meer ruimte voor recreatie. Alles om de leefbaarheid van onze kernen te verbeteren en ons groene landschap te versterken.
- De OZB is ongewijzigd gebleven.
- Fietsveiligheid: dankzij De Liberalen ligt er nu een plan om de fietsveiligheid en de leefbaarheid in het buitengebied te versterken. Sluipverkeer wordt naar de provinciale wegen geleid.
- Duurzaamheid heeft in de afgelopen vier jaar een enorme vlucht gemaakt. De gemeente Bunnik is zeer actief geweest op het gebied van werken aan een duurzame samenleving.
- Het Burgje wordt gebouwd: ca. 150 duurzame woningen, passend bij het karakter en het groene imago van de gemeente Bunnik.
- Verbond van Bunnik: samen met Bunnikse bedrijven is het gelukt om personen met een afstand tot de arbeidsmarkt toch aan het werk te krijgen.

•

Woord en Daad: wat willen we bereiken?

Ook in de komende jaren willen De Liberalen een actieve rol vervullen in het besturen van de gemeente Bunnik. Verantwoordelijkheid nemen, het stuur in eigen handen nemen, werken aan de realisatie van de Uitvoeringsagenda. En, soms zullen er compromissen moeten worden gesloten en minder populaire maatregelen worden genomen. Maar dat hoort er nu eenmaal bij. Onze ambitie is om Bunnik samen met haar inwoners en ondernemers elke dag een stukje beter te maken. Daar gaat het om.

Wij willen ons vooral inzetten voor:

1. Leefbare en levensvatbare dorpen
2. Zorg, gezondheid, onderwijs
3. Klimaat en duurzaamheid
4. Wonen
5. Werken
6. Mobiliteit
7. Landschap en recreatie
8. Orde en veiligheid
9. Bestuurlijke zelfstandigheid en gemeentelijke samenwerking
10. Financiën

1. Leefbare en levensvatbare dorpen

Bunnik is een groene gemeente met een kleinschalig en dorps karakter en goede voorzieningen. Dit maakt Bunnik uniek in de regio Utrecht en het scoort daarmee hoog in de ranking van woonkwaliteit en kindvriendelijkheid. De Liberalen willen dit graag zo houden, en beseffen dat stilstand achteruitgang betekent. Om het niveau van goede en toegankelijke voorzieningen op peil te houden zal het aantal inwoners van Bunnik moeten groeien. Als het aan De Liberalen ligt houden we daarbij vast aan de Bunnikse maat en -schaal. De Liberalen staan voor het behoud van drie leefbare en levensvatbare dorpen met drie levendige en gezellige dorpscentra. Belangrijk daarbij is de kwaliteit en het aanzien van straten, pleinen en plantsoenen. Dat laat nu vaak nog te wensen over. Onkruidbestrijding kan intensiever en beter. Achterstallig onderhoud moet worden weggewerkt, met speciale aandacht voor bomen en het groen binnen de dorpen. Bij de ontwikkeling van binnendorpse woningbouwlocaties dient het openbaar groen te worden ontzien. Er moet een integrale visie op de ruimtelijke structuur van de dorpen ontwikkeld worden.

Op het gebied van dienstverlening en bereikbaarheid zou de gemeente Bunnik nog stappen kunnen maken. Zo zou de digitale dienstverlening uitgebreid kunnen worden, zodat inwoners en ondernemers in principe 24 uur per dag, 7 dagen per week producten via de website kunnen aanvragen. Waarbij inwoners en ondernemers bij het maken van afspraken deze ook kunnen combineren voor meerdere personen of verschillende zaken. Waarop dan tijdens reguliere werktijd zal worden gereageerd.

Concreet:

- Beter onderhoud van bomen, groenstroken en plantsoenen
- Groene entree maken van Bunnik op terrein tegenover 'de Runnenburg'
- Beter onderhoud van straten, stoepen en pleinen
- Op korte termijn een Omgevingsvisie voor de dorpen maken
- Aandacht voor de visuele (stedenbouwkundige) kwaliteit bij bouwprojecten
- Woningen bouwen, binnen en buiten de dorpen, om zo het aantal inwoners te laten groeien en meer draagvlak voor algemene voorzieningen te creëren (zie hoofdstuk 4)
- De Provinciale Weg (traverse) in Bunnik geleidelijk omvormen naar een dorpsstraat
- Behoud van NS-station Bunnik door verbetering van voorzieningen waardoor het aantal passagiers groeit. Dit is in lijn met het streven het stationsgebied verder te ontwikkelen in relatie tot het Utrecht Science Park (P&R, fietsvoorzieningen, horeca)
- De Meent als aantrekkelijk dorpscentrum ontwikkelen, gekoppeld aan de bouw van Odijk-West
- Werkhoven: behoud van beschermd dorpsgezicht
- Digitale dienstverlening/bereikbaarheid uitbreiden

2. Zorg, gezondheid, onderwijs

Zorg

De transformatie in de zorg kan de gemeente Bunnik niet alleen. Alleen door samen te werken met zorgorganisaties, scholen, gezondheidscentra en maatschappelijke organisaties kan dit een succes worden. De samenwerking met de buurgemeenten aan de bestuurstafel Zuidoost-Utrecht wordt gekoesterd. De Liberalen vinden het belangrijk dat het innovatiefonds hiervoor ook in de komende bestuursperiode wordt gebruikt.

De zorg moet dicht bij onze inwoners worden georganiseerd. Als je gezondheid je in de steek laat, helpen we elkaar. We vinden het normaal dat burens, familie en vrijwilligers elkaar helpen. In Bunnik, Odijk en Werkhoven zijn er mooie buurtinitiatieven die dit aantonen. De Liberalen steunen dit soort initiatieven van harte. Als je het zelf, met je omgeving, niet meer redt, dan moeten professionele medewerkers klaar staan voor ondersteuning. De Liberalen vinden het belangrijk dat informatie over zorg en ondersteuning toegankelijk is en dat de medewerkers van het Centrum voor Elkaar, zichtbaar zijn voor onze inwoners.

De mantelzorg is waardevol voor onze samenleving. De Liberalen vinden het belangrijk dat de gemeente Bunnik naast de zogeheten mantelzorgwaardering ook initiatieven steunt die voorkomen dat mantelzorgers overbelast raken.

De Liberalen zijn voorstander van passende zorg. Veel mensen willen zo lang mogelijk zelfstandig leven en wonen, in hun eigen huis. Niet alle woningen zijn daarvoor geschikt. De Liberalen willen ruim baan geven aan initiatieven die bijdragen om woningen levensloopbestendig te maken. Daarnaast willen we samen met de ondernemers onderzoeken hoe we onze gemeente dementievriendelijk kunnen maken.

Gezondheid

De gemeente Bunnik is een van de mooiste plaatsen in Nederland om te wonen en te werken. De sportvoorzieningen dragen daaraan bij. Sport is goed voor iedereen en helpt bij het leggen van sociale contacten. Bewegen is goed voor de gezondheid. De afgelopen jaren heeft de gemeente Bunnik dankzij de Liberalen geïnvesteerd in sport en bewegen. De samenwerking met de sportverenigingen, het Sporthuis en Bunnik Beweegt (buurtsportcoaches) is goed. Ook de komende bestuursperiode willen De Liberalen samen met hen kijken hoe de kwaliteit van onze sportvoorzieningen kan worden behouden en worden verbeterd.

Bewegen en sporten vormen een belangrijke pijler in het preventiebeleid van de gemeente Bunnik. In overleg met de verenigingen wordt de haalbaarheid van een centraal gelegen clubhuis/kleedkameraccommodatie onderzocht. Hierbij wordt ook gekeken of een sportschool/fitnesscentrum voor jong en oud tot de mogelijkheden behoort. Sporten en bewegen doen we niet alleen in verenigingsverband. Fietsen, hardlopen en wandelen moet worden gestimuleerd door in de openbare ruimte te investeren (denk aan Beweeglinten).

Ieder kind verdient het om in een goede veilige omgeving op te groeien. Samen met de scholen willen we preventieve jeugdgezondheidsprogramma's aanbieden. Hiermee kan medicalisering en duurdere Jeugdhulp worden voorkomen.

Onderwijs

Op school doet de jeugd kennis op en ontwikkelen ze vaardigheden voor later. Het belang van normen en waarden komt aan de orde. Goed onderwijs is belangrijk in het leven van mensen en het is belangrijk voor de samenleving als geheel. Daarom willen De Liberalen investeren in de jeugd.

Uiteraard moet onderwijs voor iedereen toegankelijk zijn. Ook voor kinderen van nieuwkomers die de Nederlandse taal nog niet goed beheersen. Voor die kinderen is het cruciaal dat zij gelijkwaardige

kansen krijgen als hun Bunnikse leeftijdsgenoten en dat ze op vroege leeftijd aansluiting vinden bij onze samenleving door onderwijs.

Goed onderwijs vraagt een goede en veilige leeromgeving, die een gezonde en duurzame leefstijl van jongeren bevordert. De Liberalen willen een mooi aanbod van spel, sport, beweging en cultuur creëren rond de scholen. Samen met de scholen onderzoeken we de mogelijkheid om bewegend onderwijs in Bunnik in te voeren. Dit zou een mooie bijdrage kunnen zijn aan de ontwikkeling van onze jeugd.

Concreet:

- Investeren in de transformatie van de zorg en in lokale initiatieven om de kwaliteit van welzijn en zorg te verbeteren
- Onderzoek doen naar dementievriendelijke dorpen
- Initiatieven ondersteunen die bijdragen aan levensloopbestendig wonen
- Samen met sportverenigingen onderzoeken of er een gezamenlijke sportaccommodatie kan komen met sportschoolfaciliteiten voor jong en oud
- Sporten en bewegen in de openbare ruimte faciliteren met bijvoorbeeld een beweeglint
- Bewegend onderwijs introduceren bij de scholen en kinderopvangorganisaties

3. Klimaat en duurzaamheid

Ook Bunnik moet een bijdrage leveren aan de internationale klimaatafspraken van Parijs over de vermindering van de CO₂-uitstoot. Dat betekent minder gebruik van fossiele brandstoffen en minder energiegebruik. De Liberalen onderschrijven de ambitie van een energieneutrale gemeente in 2050. Dit bereiken we alleen met een gezamenlijke inspanning van inwoners, bedrijven en gemeentebestuur. Er is meer nodig dan het leggen van zonnepanelen op alle daken. Ook op het gebied van mobiliteit dient het nodige te gebeuren. Verder leidt de klimaatverandering tot meer neerslag, en zullen we aandacht moeten hebben voor de verwerking daarvan. We denken o.a. aan onderhoud rioolstelsel en tegengaan van verstening van de bodem om meer water op te nemen. Minder terrassen en meer waterdoorlatende bestrating dus. De Liberalen zijn tegen een 'tegeltaks'. De lasten zijn al zwaar genoeg. Wel willen wij met behulp van voorlichting aan de inwoners en de eigen werkwijze de verstening tegengaan zodat de bodem meer water op kan nemen. Dit kan in de vorm van waterdoorlatende stenen op parkeerplaatsen, door het behoud van het groen binnen de kernen en door wateropvang (WADI's) als standaard op te nemen bij nieuwe projecten.

De gemeente kan ook zelf op verschillende manieren een bijdrage leveren aan meer duurzaamheid. Een betere eigen bedrijfsvoering, duurzame nieuwbouw, en afvalinzameling gericht op optimaal hergebruik van afval zijn daar slechts enkele voorbeelden van. Verder is verbetering van de luchtkwaliteit door vermindering van de hoeveelheid fijnstof van groot belang.

Concreet:

- Samenwerken met initiatieven vanuit de samenleving zoals de Energiegroep Bunnik
- Minder energiegebruik door:
  - stimuleren en faciliteren van woningisolatie en het gebruik van warmtepompen
  - duurzame nieuwbouw van woningen, zonder gasaansluiting en 'nul-op-de-meter'
  - stimuleren en faciliteren van het fietsgebruik, als het kan in combinatie met het OV (zie ook hoofdstuk 6)
  - stimuleren en faciliteren van het gebruik van elektrische auto's en deelauto's door laadpalen en speciale parkeerplaatsen
- Duurzame energieopwekking door:
  - zonnepanelen op gemeentelijke gebouwen plaatsen, plaatsing op woningen en bedrijfsgebouwen stimuleren en faciliteren, o.a. door afspraken met woningbouwcorporaties en projectontwikkelaars m.b.t. nieuwbouwwoningen
  - investeren in windenergie op zee; dat is efficiënter dan windmolens in de gemeente
  - kaders stellen voor ontwikkeling van zonnevelden en energiewinning uit aardwarmte
- Duurzaam inkopen door de gemeente zelf
- Innovatieve afvalinzameling en -scheiding binnen regionale samenwerking bevorderen
- Minder bestrating in de openbare ruimte en particulieren voorlichten over de vermindering van de bestrating, en opvang van neerslag loskoppelen van de riolering
- Wateropvang (WADI's) standaard bij nieuwe projecten
- Particulieren en bedrijven voorlichten over de vermindering van fijnstofuitstoot

4. Wonen

Om de algemene voorzieningen in de dorpen 'vitaal' te houden zal het aantal inwoners moeten groeien. Er is ook behoefte aan verjonging. Ouderen moeten kunnen doorstromen naar geschikte appartementen. De Liberalen zijn daarom voor nieuwbouw, zowel binnen als buiten de dorpen. Dat is goed voor Bunnik en dat is goed voor de regio, die ook te kampen heeft met een groot tekort aan woningen. De Liberalen willen geen 'vierde kern'. Daarom moet de gemeente de regie nemen bij het maken van plannen voor het bouwen van een substantieel (geen massaal) aantal woningen. Daarbij is de steun vanuit de provincie, de buurgemeenten en de regio (U10) onmisbaar. Door als gemeente Bunnik een bijdrage te willen leveren aan de oplossing van de regionale woningnood, hopen we die steun te krijgen. Concreet betekent dit dat Odijk-West moet worden gebouwd. Niet bouwen zal leiden tot verdergaande vergrijzing en terugloop van het inwonertal, met negatieve gevolgen voor het niveau van de voorzieningen en de vitaliteit van de dorpen.

De Liberalen willen 'bouwen naar behoefte' als uitgangspunt hanteren en streven naar een evenwichtige en vitale leeftijdsopbouw. Uit recente publicaties blijkt vooral behoefte aan woningen in de vrije huursector en betaalbare koopwoningen voor starters en gescheiden ouders met kinderen. Verder is er door de toenemende vergrijzing behoefte aan appartementen voor ouderen. Deze ouderen laten eengezinswoningen achter voor jonge gezinnen. En dat is precies wat De Liberalen graag zouden zien: doorstroming, meer jonge gezinnen. Dat heeft Bunnik nodig om de lokale detailhandel in stand te houden. Daarnaast is het belangrijk tegemoet te komen aan de specifieke woonwensen van mensen die (gaan) werken op fietsafstand van Bunnik, zoals in het Utrecht Science Park. Hierdoor kan de automobilititeit worden verminderd.

Volgens gemaakte afspraken met de provincie en binnen U10-verband zal er eerst naar bouwlocaties binnen de dorpen moeten worden gezocht. De Liberalen zijn daarom voorstander van de uitplaatsing van bedrijven. Dat levert mogelijkheden op om woningen te bouwen op vrijkomende bedrijfsterreinen en kantoorlocaties. Hierbij moet wel het openbaar groen worden ontzien en het dorps karakter gewaarborgd worden.

Concreet:

- Woningen bouwen op binnendorpse (voormalige) bedrijfs- en kantoorlocaties, zonder dat dit ten koste gaat van het openbaar groen
- Bouwen in Odijk-West, aansluitend aan het dorp Odijk, in samenspraak met de provincie en buurgemeenten; de N229 mag niet gaan werken als barrière
- Huidige hoogte van gestapelde woningbouw op max. 4 bouwlagen houden
- Meer huurwoningen bouwen in het middensegment van de vrije huursector voor de middeninkomens, en meer betaalbare koopwoningen bouwen voor starters en middeninkomens
- Bij nieuwbouwprojecten is gemiddeld 30% voor sociale huurwoningen, 30% voor vrije sector huur en 40% voor koopwoningen.
- Meer zorggeschikte woningen (huur en koop) bouwen voor ouderen
- Alle nieuw te bouwen woningen energieneutraal en aardgasloos
- Nieuwbouwwijken hebben een groen en dorps karakter
- Verduurzaming van bestaande woningen faciliteren en stimuleren (zie hoofdstuk 3)

5. Werken

Werk is voor iedere inwoner van Bunnik van belang. Niemand uitgesloten. Werk leidt tot zelfstandigheid en eigenwaarde. De Liberalen stimuleren initiatieven als het “Verbond van Bunnik” om mensen mee te laten doen. Meedoen doe je niet alleen via betaald werk. De Liberalen zijn blij met de vele vrijwilligers in Bunnik, Odijk en Werkhoven die graag de handen uit de mouwen steken. Zij maken onze gemeente een nog leukere plek om te wonen. Wij vinden het belangrijk dat de gemeente Bunnik de vrijwilligers in het zonnetje te zetten.

Ondernemingen in de gemeente Bunnik zijn belangrijk. Dat is goed voor de economie en natuurlijk ook voor de werkgelegenheid. Minder regels voor deze ondernemers zou mooi zijn. Startende ondernemers en zzp'ers zouden meer ruimte en aandacht mogen krijgen. Als aangetoond kan worden dat een nieuw bedrijventerrein ten zuiden van de A12 nodig is, willen De Liberalen daar graag voor pleiten. Als er bedrijven gaan verhuizen vanuit de dorpskernen, dan levert dat mogelijkheden op voor nieuwe woningbouw. De Liberalen zijn hier groot voorstander van.

Concreet:

- Faciliteren van de verhuizing van bedrijven uit de dorpskernen t.b.v. woningbouw
- Nieuw bedrijventerrein ten zuiden van de A12 bepleiten, als noodzaak is aangetoond
- Vermindering regeldruk voor ondernemers
- Instellen van een Ondernemersfonds
- Faciliteren startende ondernemers en zzp-ers
- Meer aandacht voor vrijwilligers en vrijwilligerswerk

6. Mobiliteit

Als we het hebben over mobiliteit, dan gaat het vaak over automobilititeit. De automobilititeit in Bunnik is door de geografische ligging per definitie regionaal en nationaal van karakter. Zo zijn problemen op de A12 als nationale verkeersslagader direct voelbaar in de lokale haarvaten van onze gemeente. Er is veel doorgaand verkeer, zowel in de dorpen als in het buitengebied. Dat geeft overlast voor de inwoners. Oplossingen zijn alleen mogelijk in nauwe samenwerking met de regio, de provincie en de rijksoverheid. De Liberalen willen inzetten op slimme oplossingen. Wij denken vooral aan het faciliteren van het gebruik van de (elektrische) fiets op de korte en middellange afstand (tot 10 km). Zo wordt de mobiliteit van inwoners die aangewezen zijn op de auto ook beter (minder files). De Liberalen zijn in principe tegen negatieve oplossingen zoals het weren van auto's. Wij kiezen liever voor positief beleid zoals het faciliteren van elektrische- en deelauto's.

Substantiële bouw in Odijk-West zal een toename van het verkeer op de N229 en de aansluiting op de A12 tot gevolg hebben. Hiervoor zal samen met provincie en rijk naar oplossingen op het gebied van infrastructuur moeten worden gezocht. De realisatie van een goede comfortabele fietsverbinding met het Utrecht Science Park en het bevorderen van smart mobility kunnen daar een belangrijke bijdrage aan leveren. Er voor zorgen dat de woningbouw wordt afgestemd op de behoeften van mensen die daar werken helpt uiteraard ook.

Ook de versterking van NS-station Bunnik als regionaal knooppunt, in samenhang met het faciliteren van fietsverkeer, kan bijdragen aan het oplossen van vraagstukken in het autoverkeer. De plannen van de provincie voor een P&R bij NS-station Bunnik verdienen daarbij steun, mede omdat dit de parkeerdruk in de Engboogert zal verminderen. Ontwikkeling van NS-station Bunnik is ook goed voor het aantal passagiers, en daarmee voor het behoud van NS-station Bunnik voor de toekomst.

De Liberalen willen de parkeerproblematiek op en rondom de Meent in Odijk aanpakken. Als het even kan al vooruitlopend op nieuwbouw in Odijk-West.

Concreet:

- Fietsverbindingen met Utrecht en Utrecht Science Park verbeteren
- Een vrij liggend fietspad tussen Odijk en Houten realiseren, in het bijzonder voor scholieren
- Parkeerfaciliteiten op en rondom de Meent verbeteren
- Elektrische auto's (meer laadpalen) en deelauto's (parkeerplaatsen) faciliteren
- De nieuwbouw afstemmen op de behoeftes van werknemers in en vlakbij Bunnik (op fietsafstand, zoals Utrecht en Utrecht Science Park)
- In nauwe samenwerking met buurgemeenten, de provincie en het rijk werken aan een integraal woningbouw- en mobiliteitsplan voor Odijk-West
- Een barrièrewerking tussen Odijk-West en Odijk-Centrum voorkomen
- Actief meewerken aan de provinciale plannen voor de ontwikkeling van NS-station Bunnik tot een regionaal vervoersknooppunt, inclusief een P&R.
- De Provinciale Weg in Bunnik geleidelijk omvormen tot een dorpsstraat
- Burgerinitiatief steunen om te onderzoeken of de Langbroekerdijk fietsstraat kan worden

7. Landschap en recreatie

Het buitengebied van de gemeente Bunnik kenmerkt zich door een aantrekkelijk, gevarieerd en historisch cultuurlandschap. Dit komt door eeuwenlange agrarische activiteiten, in het bijzonder de vee- en fruitteelt. Dit landschap leent zich uitstekend voor recreatie. Veel agrarische ondernemers spelen hierop in via kleinschalige recreatieve activiteiten en de verkoop van streekproducten. De Liberalen vinden dit een goede ontwikkeling en willen dit verder faciliteren en stimuleren. Het noodzakelijke behoud van het karakteristieke Kromme Rijnlandschap krijgt er door de groei van deze activiteiten bovendien economische dragers bij. 'Behoud door ontwikkeling' is daarbij het uitgangspunt. De verdeling in karakteristieke deelgebieden, zoals vastgelegd in de Omgevingsvisie, vormt daarbij het beleidsmatig kader.

Reeds aanwezige attractiepunten zoals Rhijnauwen, Amelisweerd en Fort Vechten zijn goede startpunten voor recreanten om het Kromme Rijngebied in te trekken. De beperkte toegankelijkheid voor fietsers en wandelaars is nog wel een knelpunt. De Liberalen zijn voor het aanleggen van meer recreatieve fiets- en wandelverbindingen. Het is van belang hierbij aan te sluiten bij het zichtbaar maken van de Nieuwe Hollandse Waterlinie en de Limes als (potentieel) Unesco Werelderfgoed.

Concreet:

- Veilige fietspaden in het Kromme Rijngebied verbeteren en/of aanleggen, bij voorkeur in combinatie met fietspaden voor woon-werkverkeer (zie hoofdstuk 6)
- Het aantal wandelpaden in het Kromme Rijngebied uitbreiden
- Meer kleinschalige recreatieve en toeristische initiatieven toestaan van (agrarische) ondernemers (verkoop streekproducten, horeca, kamperen, B&B) binnen de kaders van de Omgevingsvisie
- Landschapsbehoud en -ontwikkeling stimuleren binnen het kader van de stuurgroep Krommerijnlandschap (= landschapscoördinator)
- De ontwikkeling van de Waterlinie en Limes als onderdelen van de Unesco Werelderfgoedlijst en de verdere ontwikkeling van fort Vechten als educatief en recreatief centrum ondersteunen

8. Orde en veiligheid

De Liberalen staan voor een veilige gemeente. Het is belangrijk dat wij ons veilig voelen in onze eigen buurt en huis. We vinden het normaal dat je met je handen van andermans spullen af blijft. De Liberalen zetten in op preventie waar het mogelijk is en handhaven waar dat noodzakelijk is.

Preventie is en blijft de basis. Dit begint in het onderwijs, door het voorkomen van vroegtijdige schoolverlaters, en het monitoren van jongeren die van het rechte pad af dreigen te raken. Effectieve preventie vraagt om goede samenwerking tussen gemeentelijke diensten, de politie, scholen, zorg- en welzijnsinstellingen, en private initiatieven. De Liberalen stimuleren initiatieven als buurtpreventie, sociaal alarm en WhatsApp-groepen.

Wijkagenten die de buurt goed kennen zijn belangrijk. Daarnaast zijn De Liberalen voorstander van meer buitengewoon opsporingsambtenaren (BOA's). Dat draagt bij aan preventie en handhaving. Het is ook goed voor de bestrijding van kleine criminaliteit. Om de veiligheid te vergroten moeten we ook denken aan selectief cameratoezicht. En we willen inzetten op het voorkomen van die criminaliteit die onze inwoners direct raakt zoals auto- en woninginbraken.

Overlast veroorzaken mag niet normaal gevonden worden. Met de onlangs ingevoerde 'aso-wet' heeft de gemeente Bunnik een nieuw instrument in handen om op te kunnen treden tegen overlast. De Liberalen vinden dit een goed voorbeeld van nieuwe wetgeving.

Een nieuw aandachtspunt is het voorkomen en tegengaan van zogeheten 'ondermijning': gebruik maken van de 'boven wereld' door de 'onderwereld'. Dit kan zorgen voor een gevoel van onveiligheid en aantasting van het vertrouwen in de rechtsstaat. De Liberalen vinden het belangrijk om deze ondermijning op alle fronten tegen te gaan.

Als vergunningen misbruikt worden moeten die worden afgenomen. Op het gebied van integriteit kan de gemeente Bunnik actief gebruik maken van de mogelijkheden die de wet BIBOB (Bevordering Integriteits Beoordelingen door het Openbaar Bestuur) biedt.

Concreet:

- Buurtpreventie, Social Alarm en WhatsApp-groepen stimuleren
- Afschaffen van overbodige regelgeving,
- Extra orde en veiligheid- ambtenaren, waaronder BOA's
- Selectief cameratoezicht inzetten
- Vergunningen die misbruikt worden intrekken
- Meer gebruik maken van de mogelijkheden van de wet BIBOB; integriteitsbeleid opstellen voor alle medewerkers van de gemeente, inclusief College en Raad

9. Bestuurlijke zelfstandigheid en gemeentelijke samenwerking

De gemeente Bunnik is volgens Nederlandse begrippen een vrij kleine gemeente. De Liberalen zijn van mening dat periodiek bekeken moet worden of gemeente Bunnik zelfstandig moet blijven. Belangrijke toetsstenen zijn daarbij de meerwaarde van zelfstandigheid voor de inwoners en de bestuurskracht van de gemeente Bunnik. In het licht van de uitkomst van het bestuurskrachtonderzoek in 2012 zijn De Liberalen van mening dat de gemeente Bunnik tenminste tot 2026 zelfstandig kan blijven, op voorwaarde dat meer samenwerking wordt gezocht met andere gemeenten in de regio. De succesvolle wijze waarop de gemeente Bunnik, in samenwerking met onze buurgemeenten, recent de decentralisatie van zorg- en ondersteuningstaken heeft opgevangen bewijst dat de gemeente Bunnik het aan kan. Een nieuw bestuurskracht onderzoek in 2022 lijkt verstandig. De provincie en de rijksoverheid hebben op dit moment overigens geen concrete plannen tot gemeentelijke herindeling.

Deze zelfstandigheid biedt de kans om zelf de regie te voeren over de uitvoering van de strategische agenda van de gemeente Bunnik, hoewel de realisatie daarvan sterk afhankelijk is van samenwerking met- en steun van de buurgemeenten, de Provincie en de Rijksoverheid.

De Liberalen zijn voorstander van versterking van de specifieke samenwerking met de gemeenten rondom Utrecht Science Park (Houten, Zeist, De Bilt en Utrecht), een belangrijke economische motor van onze regio. Gemeente Bunnik deelt veel uitdagingen op het gebied van wonen, werken en mobiliteit met juist deze gemeenten. Een groeiende inhoudelijke samenwerking biedt volgens De Liberalen meer kansen op succes dan een bestuurlijke en/of ambtelijke fusie. Verder blijft een brede regionale samenwerking in U10-verband van belang.

Ook binnen onze gemeente staan De Liberalen open voor nieuwe vormen van samenwerking. Burgerparticipatie en inwoners die mee willen praten en beslissen dragen bij aan een betere 'lokale democratie'. De Liberalen willen graag nieuwe 'verbindingen' onderzoeken.

Concreet:

- De gemeente Bunnik blijft bestuurlijk zelfstandig tot 2026; daarna opnieuw beslissen
- De gemeente Bunnik laat in 2022 onafhankelijk onderzoek doen naar haar bestuurskracht
- Samenwerking met gemeenten rondom Utrecht Science Park (Houten, Zeist, De Bilt en Utrecht) op het terrein van wonen, werken en mobiliteit verder versterken.
- De gemeente Bunnik blijft de regie voeren over de uitvoering van de strategische agenda
- Samenwerking in het sociale domein met gemeenten Zeist, De Bilt, Utrechtse Heuvelrug en Wijk bij Duurstede voortzetten en samenwerking binnen het kader van de U10 voortzetten
- Mogelijkheden onderzoeken om de lokale democratie te vernieuwen

10. Financiën

De gemeente Bunnik heeft haar financiën goed op orde. De Liberalen vinden dat dit zo moet blijven. Daarnaast zijn we voor minder- en lagere belastingen voor inwoners en ondernemingen. De OZB in de gemeente Bunnik vinden we hoog genoeg, dus die moet niet nog verder omhoog. Belastinggeld wordt verdiend door onze ondernemers en inwoners. De euro's die de gemeente uitgeeft moeten dus goed worden besteed: 'zuinig en zinnig' is onze leus. En we willen dat duidelijk is waar ons belastinggeld aan wordt uitgegeven.

De Liberalen steunen graag goede initiatieven. Om dat te stimuleren zijn er subsidies voor organisaties en activiteiten die voldoen aan bepaalde uitgangspunten zoals 'gericht op het bereiken van maatschappelijke effecten'. Lange termijn subsidies worden alleen toegekend bij bewezen resultaten, en toekenning en verantwoording van de verleende subsidies moet transparant zijn. Voor deze transparantie is het van belang dat de gemeente alle kortingen die verleend worden ook onder het subsidiebeleid vastlegt. Naast subsidies kan de gemeente bijvoorbeeld ook garanties verlenen.

Eigenlijk willen De Liberalen sterke verenigingen, die bij voorkeur niet afhankelijk zijn van gemeentelijke subsidies. Daarom zal er met alle verenigingen gekeken worden hoe zij op eigen (sport)benen kunnen staan. Wat is daarvoor nodig en waar kan de gemeente nog bij helpen? Deze zelfstandigheid is uiteindelijk ook beter voor de verenigingen zelf.

Concreet:

- Financiën op orde
- Geen verhoging van OZB
- Transparantie inkomsten en uitgaven verder vergroten
- Belastingen en regels afschaffen die meer kosten dan opleveren
- Tegenvallers intern opvangen, niet doorschuiven naar de inwoners
- Minder structurele subsidies, meer startsubsidies
- Inzetten op garantstellingen en het versterken en verzelfstandigen van verenigingen en organisaties